

7

JUSTÍCIA I ARBITRATGE

RESUM

Les Illes Balears, amb 10,45 jutges per cada cent mil habitants, presenten el tercer millor resultat quant a la dotació de jutges de l'Estat, darrere de Ceuta i Melilla. En canvi, l'índex de litigi supera la mitjana nacional, amb 204 plets per deu mil habitants, mentre que el valor de la mitjana nacional és de 169, la qual cosa situa les Balears en el penúltim lloc pel que fa al nombre d'assumpes judicials. Amb referència al nombre de queixes presentades en relació amb l'Administració de Justícia a les Illes Balears, el nombre ha estat el més baix de l'Estat (185 queixes, l'1,5% del total). D'altra banda, l'any 2005 ha finalitzat amb 56.939 assumptes pendents.

Quant a l'activitat dels jutjats i dels tribunals, el més perceptible per als ciutadans és el temps de durada del procés, que no ofereix signes favorables: pel que fa a l'any 2005, és de quatre mesos en la jurisdicció social, de dos mesos en la penal, de nou mesos en la civil, i d'un any i quatre mesos en la contenciosa administrativa.

Malgrat l'esforç d'inversió amb la posada en funcionament de nous jutjats i places de magistrat, encara es mantenen situacions preocupants als jutjats de Violència contra la Dona de Palma, al Jutjat Penal núm. 8, d'executòries, i als jutjats contenciosos administratius. Sobre aquesta situació està previst que incideixi l'anomenada nova oficina judicial (NOJ) que el Ministeri de Justícia ha programat implantar en tots els òrgans de Palma durant el pròxim any, la qual cal entendre com un intent d'estructurar els suports de funcionament i de racionalitzar els sistemes de desenvolupament.

Pel que fa a l'activitat de la Fiscalia, en els delictes contra la vida s'ha produït un descens dels homicidis. Així mateix, s'ha detectat un increment dels delictes per homicidi imprudent. També s'ha de subratllar que han disminuït els delictes relatius a lesions genèriques. Amb relació als delictes contra la llibertat, han augmentat les amenaces condicionals i han disminuït les coaccions i les amenaces no condicionals. Quant als delictes contra la llibertat sexual, és important assenyalar que gairebé tots els delictes han disminuït lleugerament, excepte l'abús sexual amb engany i la prostitució. Amb referència als delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic, s'ha de destacar un augment en els furtus, el robatori amb violència, el robatori de vehicles, l'estafa i els danys. No hi ha hagut cap delictes per fallida, per concurs i per suspensió de pagaments ni contra els mercats i els consumidors. Respecte dels delictes contra els drets dels treballadors, s'ha de fer notar que no hi ha hagut cap delictes per tràfic de mà d'obra i també cal esmentar l'augment que s'ha produït contra els drets laborals o de la Seguretat Social. A més a més, els delictes contra l'ordenació del territori han augmentat. D'altra banda, en els delictes contra la seguretat col·lectiva, han disminuït els referents al tràfic de drogues i ha augmentat la negativa a realitzar la prova de l'alcoholèmia. Hi ha hagut un augment de les falsificacions de moneda i de documents públics i privats.

7.1.

INTRODUCCIÓ

L'estudi de la justícia per tribunals superiors que ha donat a conèixer el Consell General del Poder Judicial l'any 2005, a les Illes Balears, indica que la població censada a l'arxipèlag s'ha incrementat el 22,65% en el darrer decenni. Això no obstant, aquesta apreciació no es correspon amb la realitat, perquè té en compte diversos factors que incideixen en el volum de litigis, com el flux de població flotant inherent al sector turístic, la immigració i la superposició d'administracions competents.

Aquest fet s'evidencia perquè, malgrat que ocupam el tercer millor lloc teòric pel que fa a la proporció entre la població i nombre de jutges (10,45 jutges per cada cent mil habitants) —just al darrere de les dues ciutats autònomes (Ceuta i Melilla)—, l'índex de litigis supera la mitjana del conjunt nacional (204 plets per deu mil habitants, mentre que la mitjana nacional és de 169), de manera que la nostra comunitat se situa en el segon lloc més desfavorable pel que fa al nombre d'assumpes judicials.

Pel que fa al nombre de queixes presentades en relació amb la Administració de Justícia a les Illes Balears —no totes relatives a la funció jurisdiccional—, ha estat el més baix de tot l'Estat (185 queixes, l'1,5 del total).

D'altra banda, l'any 2005 ha finalitzat amb 56.939 assumptes pendents. Cal posar aquesta dada en relació amb un seguit de factors per entendre'n l'autèntic significat:

1. Als 55.730 assumptes inicialment pendents se n'han d'afegir 202.207 de nous l'any 2005, per la qual cosa es degueren tramitar 257.937 assumptes durant l'any. D'aquesta manera, els que estaven pendents varen suposar al final un 20% del total tramitat —és a dir, es varen resoldre quatre cinquenes parts del total— i, a més, els assumptes pendents no estan paralitzats, sinó en curs.
2. S'ha de valorar que tot procés requereix un període de tramitació i que és habitual que les causes registrades al final de l'any no estiguin finalitzades.
3. S'ha de tenir en compte que l'any 2003 finalitzà amb 2.127 assumptes pendents més que l'any anterior, el 2004, amb 466 més, i el 2005, amb 412, de manera que el signe d'evolució es mostra lleugerament favorable, ja que disminueix la tendència a acumular assumptes pendents.
4. També han tingut una important influència els 6.037 assumptes més que l'any anterior.
5. La xifra d'assumptes finalitzats l'any 2005 ha augmentat un 0,06%, la qual cosa respon a una incidència més marcada quant als ordres civil i social. Això significa que l'esforç resolutori arriba a uns certs límits, atesos el nombre de jutges i d'assumptes, tenint en compte que trenta-quatre dels 115 jutges i

magistrats que varen desenvolupar funcions jurisdiccionals en el primer semestre del 2005 varen superar, en més d'un 20%, el mòdul màxim de productivitat, i uns altres vuitanta s'hi varen apropar en un 80%.

El més perceptible per als ciutadans és el temps de durada del procés, que en general no ofereix signes favorables, ja que se situa, pel que fa a l'any 2005, en quatre mesos en la jurisdicció social, dos mesos en la penal, nou mesos en la civil, i un any i quatre mesos en la contenciosa administrativa.

En aquest context té una transcendència especial l'augment efectiu de la planta judicial, que, tot i que s'ha produït formalment l'any 2005 (generalment, en data 31 de desembre), només podrà començar a produir els fruits desitjats l'any següent:

- La dotació efectiva d'una nova plaça de magistrat a cadascuna de les dues seccions penals de l'Audiència Provincial l'any 2005, reclamada des de fa temps, finalment s'ha produït, la qual cosa permet pronosticar una important recuperació en el termini d'un any, i una millora considerable de la capacitat de resposta. D'altra banda, la cinquena plaça de magistrat assignada a la Sala Contenciosa Administrativa donarà xifres de recuperació importants de la xifra de resolucions pendents i previsiblement escurçarà de manera proporcional el temps de resposta, a condició que la capacitat de l'oficina que la serveix per tramitar assumptes augmenti sensiblement.

- L'increment d'un jutjat d'instrucció a Palma (el núm. 12) l'any 2005 s'ha de valorar favorablement, atès que el nombre d'assumptes ha minvat i que aquesta tendència s'incrementarà previsiblement a partir de l'entrada en funcionament del nou jutjat, si es mantenen les tendències i les variables actuals.
- El tercer Jutjat de Primera Instància i Instrucció de Maó, creat l'any 2005, permetrà que l'estabilitat del dos jutjats existents millori, per la disminució de la càrrega.
- La creació del quart Jutjat de Primera Instància a Eivissa també s'ha produït a la darrera del 2005 i contribuirà a pal·liar la tendència, mantinguda durant l'any, a l'augment de les causes civils en aquest partit judicial.
- El sisè Jutjat de Primera Instància i Instrucció als partits d'Inca i Manacor hauria d'ajudar a descongestionar-los, tot i que això només es pot determinar a mitjà termini si s'observen les dades estadístiques, atesa la successió de jutges i la impossibilitat d'una resposta més àgil per part de l'oficina judicial.
- Finalment, la creació a Palma del Jutjat de Primera Instància núm. 19 a les acaballes del 2005 només permet afirmar que suavitzarà els resultats, ja que encara fan falta altres quatre o cinc jutjats a Palma d'aquest ordre jurisdiccional.

Malgrat l'esforç d'inversió que es descriu, amb la posada en funcionament de nous jutjats i places de magistrat, encara es

mantenen situacions preocupants als jutjats següents:

- Jutjat de Violència contra la Dona de Palma
- Jutjat Penal núm. 8, d'executòries
- Jutjats contenciosos administratius

Sobre aquesta situació està previst que incideixi l'anomenada nova oficina judicial (NOJ) que el Ministeri de Justícia ha programat implantar a tots els òrgans de Palma durant el pròxim any, la qual cal entendre com un intent d'estructurar els suports de funcionament (personal funcionari i laboral, gerencial i informàtic) i de racionalitzar els sistemes de desenvolupament, sense perjudici de reconèixer-ne la intrínseca dificultat, i d'afirmar que aquesta iniciativa, positiva en el plantejament teòric, només tindrà possibilitats d'èxit si va seguida d'una seriosa dotació econòmica.

7.2.

ELS JUTJATS I ELS TRIBUNALS

Els quadres estadístics i els gràfics que s'exposen a continuació s'han confeccionat amb les dades que contenen les memòries anuals del president del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, del president de l'Audiència Provincial i dels jutges degans dels partits judicials, amb la informació que han facilitat els diversos jutjats i amb l'anàlisi dels butlletins estadístics que elaboren trimestralment els òrgans jurisdiccional.

7.2.1. EL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE LES ILLES BALEARS

El Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears es divideix en la Sala Civil i Penal, la Sala Contenciosa Administrativa i la Sala Social. Per afers registrats i resolucions dictades, es destaquen la Sala Contenciosa Administrativa i la Sala Social. (Vegeu el quadre A III-24.)

7.2.2. L'AUDIÈNCIA PROVINCIAL

Es palesa un cert augment en el nombre d'afers que s'hi han registrat. Quant a les resolucions dictades l'any 2005 no disposem de les dades. (Vegeu el quadre A III-25.)

7.2.3. EL TRIBUNAL DEL JURAT

A l'any 2004 va atendre onze assumptes i es varen dictar vuit resolucions. Pel que fa a les dades de l'any 2005, no en disposem. (Vegeu el quadre A III-26.)

7.2.4. EL PARTIT JUDICIAL DE PALMA

El Partit Judicial de Palma s'organitza en jutjats de primera instància, jutjats contenciosos administratius, jutjats de violència contra les dones, jutjats de menors, jutjats d'instrucció, jutjats penals de l'1 al 7, el Jutjat Penal núm. 8, el Jutjat de Vigilància penitenciària, el Jutjat Degà, el Servei Comú i el Registre Civil.

7.2.4.1. Els jutjats de primera instància

Dins els jutjats de primera instància, podem fer una subdivisió en jutjats ordi-

naris, jutjat mercantil, jutjats de família i jutjats socials.

7.2.4.1.1. Els jutjats ordinaris

El nombre d'assumptes que es registren es manté, tot i que s'han registrat 383 assumptes menys que l'any anterior. En aquest sentit, cal tenir en compte que la creació del Jutjat Mercantil ha suposat assumir competències que abans corresponien als jutjats ordinaris. En qualsevol cas, aquests jutjats sobrepassen els mòduls d'entrada i de sortida, a pesar de la creació del Jutjat de Primera Instància núm. 19, per la qual cosa resulten necessaris quatre o cinc jutjats més. (Vegeu el quadre A III-27.)

7.2.4.1.2. Els jutjats de família

Aquesta jurisdicció ha vist reduït estadísticament el nombre d'assumptes en general, tot i que es destaca de manera especial l'increment de les causes per divorci i de separació, a conseqüència de la reforma que s'ha esdevingut en la matèria («divorci exprés»).

Malgrat les millores, cal destacar la incidència de les execucions en aquesta jurisdicció i la necessitat de reforçar els equips psicoassistencials per tal d'obtenir una resposta jurisdiccional més àgil.

També s'ha d'afegir a tot això que, si es valora amb estrictes criteris aritmètics el nombre d'assumptes tractats en aquesta jurisdicció i es tenen en compte el mòduls que estableix el Consell General del Poder Judicial, resulta imprescindible crear un altre jutjat de família. (Vegeu el quadre A III-28.)

7.2.4.1.3. El Jutjat Mercantil

Aquest Jutjat va entrar en funcionament l'1 de setembre del 2004 i assumí part de la càrrega dels jutjats ordinaris. L'any 2004 ha dictat quinze resolucions. Cal destacar que, abans que entràs en vigor de la Llei concursal, es va dur a terme a Palma una experiència pilot, promoguda pel Consell General del Poder Judicial i pel Ministeri de Justícia, en el Jutjat de Primera Instància núm. 5. (Vegeu el quadre A III-29.)

7.2.4.1.4. Els jutjats socials

L'any 2005 s'ha produït una disminució moderada del nombre total d'assump-tes, a causa que les càrregues compe-tencials varen quedar normalitzades amb la creació del quart jutjat. (Vegeu el quadre A III-30.)

7.2.4.2. Els jutjats contenciosos admi-nistratius

Una vegada finalitzat el reforç, i atès l'in-crement d'assump-tes provocat per la reforma de la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa, la situació de satura-ció s'ha tornat a fer palesa, amb un allargament en el temps dels judicis. Per això, calen nous reforços fins que creï un nou jutjat, cosa que és prevista per a l'any 2006. (Vegeu el quadre A III-31.)

7.2.4.3. El Jutjat de Violència contra les Dones

Aquest Jutjat va començar a funcionar el 29 de juny del 2005, per la qual cosa no se'n pot fer un estudi comparatiu anual de l'evolució. Les peculiaritats d'aquest jutjat —que adopta, de fet, funcions de

guarda en torn de matí i que també assu-meix assumptes civils— justifiquen la necessitat de crear un segon jutjat, la qual cosa sembla que es preveu per al 2006. (Vegeu el quadre A III-32.)

7.2.4.4. El jutjats de menors

La situació en la jurisdicció de menors està totalment normalitzada, atès que el nom-bre total d'assump-tes tractats l'any 2005 és plenament assequible i, fins i tot, se n'ha produït una lleugera tendència decreixent. (Vegeu el quadre A III-33.)

7.2.4.5. Els jutjats d'instrucció

La situació es pot considerar normalitza-da, atès que, tot i que s'ha produït un increment de 2.500 assumptes l'any 2005, s'ha de tenir en compte que s'ha creat un nou jutjat, el 31 de desembre d'aquest any.

D'altra banda, és significativa la manca de perits oficials, ja que aquests professionals han de donar servei a altres partits judi-cials i això suposa que s'allargui l'emissió dels seus dictàmens. Per aquest motiu resulta convenient contractar nous profes-sionals, així com pagar-los puntualment els honoraris per evitar la manca de moti-vació. (Vegeu el quadre A III-34.)

7.2.4.6. Els jutjats penals de l'1 al 7

La situació d'aquests jutjats es troba nor-malitzada. Cal destacar que s'hi utilitzen dos aparells de videoconferència, atès que gairebé diàriament s'han de fer aquest tipus de connexions amb jutjats de la resta de l'Estat. (Vegeu el quadre A III-35.)

7.2.4.7. El Jutjat Penal núm. 8

Aquest Jutjat, dedicat exclusivament a les executòries penals, és l'òrgan que presenta més problemes. L'any 2005 ha registrat 3.970 executòries, enfront de les 4.291 de l'any 2004.

En la MEMÒRIA de l'any 2004 ja es va posar de manifest la necessitat de desdobljar el Jutjat, la qual cosa no s'ha produït, a pesar que el Servei d'Inspecció del Consell General del Poder Judicial ha comprovat que la plantilla està integrada majoritàriament per personal interí i que, a més, és totalment insuficient per atendre l'entrada diària de causes.

Aquesta situació ha provocat l'acumulació d'executòries, les quals s'inicien amb un any de retard. Això provoca un nombre important de queixes dels perjudicats, que no poden obtenir l'execució de la sentència fins, com a mínim, un any després de la data que aquesta es dicta. D'altra banda, resulta totalment impossible aconseguir que s'apliqui la justícia ràpida, ja que el retard en l'execució de les sentències es produeix independentment que els judicis tinguin lloc dins el termini establert.

7.2.4.8. El Jutjat de Vigilància Penitenciària

Aquest Jutjat no presenta cap problemàtica especial, tot i que seria positiu que es pogués connectar per videoconferència amb el Centre Penitenciari, la qual cosa evitaria desplaçaments del jutge, del secretari judicial, dels agents judicials i dels membres dels Cossos de Seguretat de l'Estat. (Vegeu el quadre A III-36.)

7.2.4.9. El Jutjat Degà

Els expedients de consignació i de queixes han augmentat. Pel que fa a les queixes, l'augment és degut, en part, a la instauració de la bústia corresponent per part del Consell General del Poder Judicial (CGPJ). (Vegeu el quadre A III-37.)

7.2.4.10. El Servei Comú

Aquest Servei s'ha ocupat l'any 2005 d'un total de 81.477 diligències, enfront de les 69.410 del 2004: s'han produït 70.653 diligències unipersonals (58.439 l'any 2004); 7.299 embargaments, remocions i llançaments (7.454 l'any 2004), i 3.525 exhorts (3.517 l'any 2004).

La càrrega d'aquest Servei segueix sent assumible, tot i l'augment de les diligències que se li encomanen. No obstant això, com es va posar de manifest en la MEMÒRIA anterior, encara no té un bon servei operatiu ni tampoc no hi ha una comunicació informàtica directa entre els jutjats i aquest Servei.

7.2.4.11. El Registre Civil

L'increment notori del volum de treball, pel que fa tant als expedients com a l'atenció al públic ha provocat una situació caòtica per causa de l'acumulació de públic que espera a les oficines per ser atès i per la manca notòria de personal. Es formen aglomeracions de persones que dificulten les tasques del personal de seguretat de l'edifici. A més, la situació s'ha agreujat per mor d'una reforma legislativa recent que atribueix competències als registres civils ordinaris per inscriure

expedients de nacionalitat i d'adopció internacional que abans corresponien al Registre Civil central. Per tant, cal posar de manifest la necessitat d'aprovar un reforç de personal per a aquesta oficina i també de crear d'un segon registre civil.

7.2.5. EL PARTIT JUDICIAL D'INCA

Pel que fa a la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària) s'han registrat un total de 3.756 assumptes, davant els 3.416 del 2004. (Vegeu el quadre A III-38.) Amb referència a la jurisdicció penal, s'han donat 17.193 assumptes, enfront dels 16.080 del 2004. (Vegeu el quadre A III-39.) Amb relació als assumptes de violència domèstica, s'han presentat 302 denúncies, se n'ha renunciat a 32 i s'han imposat 180 mesures de protecció. (Vegeu el quadre A III-40.)

7.2.6. EL PARTIT JUDICIAL DE MANACOR

Quant a la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària), s'ha ocupat de 3.837 assumptes, enfront dels 3.923 de l'any 2004. (Vegeu el quadre A III-41.) Pel que fa a la jurisdicció penal, s'han registrat 19.973 assumptes, enfront dels 15.378 del 2004. (Vegeu el quadre A III-42.) En relació amb els assumptes de violència domèstica, s'han presentat 234 denúncies, se n'ha renunciat a 27 i s'han imposat 125 mesures de protecció. (Vegeu el quadre A III-43.)

7.2.7. EL PARTIT JUDICIAL D'EIVISSA

Respecte de la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària) s'han registrat un total de 6.170 assumptes, enfront dels

4.393 del 2004. (Vegeu el quadre A III-44.) Quant a la jurisdicció penal, s'han produït 30.482 assumptes, davant els 26.796 del 2004. (Vegeu el quadre A III-45.) Amb relació als assumptes de violència domèstica, s'han presentat 359 denúncies, se n'han retirat 75 i s'han imposat 193 mesures de protecció. (Vegeu el quadre A III-46.)

L'any 2004 els jutjats penals s'han ocupat de 898 assumptes (888 l'any 2004). (Vegeu el quadre A III-47.) Els jutjats socials han registrat l'any 845 assumptes (831 l'any 2003). (Vegeu el quadre A III-48.)

7.2.8. EL PARTIT JUDICIAL DE MAÓ

Pel que fa a la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària), es tracta d'un total de 1.544 assumptes, enfront dels 1.535 de l'any 2004. (Vegeu el quadre A III-49.)

En la jurisdicció penal s'han registrat 7.224 assumptes, davant els 7.606 del 2004. (Vegeu el quadre A III-50.) D'altra banda, els jutjats penals s'han ocupat de 624 assumptes (703 l'any 2004). (Vegeu el quadre A III-51.)

En relació amb els assumptes de violència domèstica, s'han presentat 83 denúncies, se n'ha renunciat a 17 i s'han imposat 33 mesures de protecció. (Vegeu el quadre A III-52.)

7.2.9. EL PARTIT JUDICIAL DE CIUTADELLA

Pel que fa a la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària) s'han registrat un total de 883 assumptes, enfront dels 862

del 2004. (Vegeu el quadre A III-53.) Quant a la jurisdicció penal, s'han donat 7.085 assumptes, respecte dels 7.027 del 2004. (Vegeu el quadre A III-54.) En relació amb els assumptes de violència domèstica, s'han presentat 120 denúncies, se n'ha renunciat a 24 i s'han imposat 61 mesures de protecció. (Vegeu el quadre A III-55.) En la jurisdicció social s'han registrat 235 assumptes (266 l'any 2004). (Vegeu el quadre A III-56.)

7.3.

LA FISCALIA

Aquest apartat es divideix en els subapartats següents: l'àmbit penal, la vigilància penitenciària, la jurisdicció de menors, la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta i l'activitat de la Fiscalia.

7.3.1. L'ÀMBIT PENAL

Les xifres que es presenten no es refereixen a delictes comesos, sinó a delictes denunciats o descoberts d'ofici l'any 2004, de manera que una bona part d'aquests presumptes delictes pot desaparèixer al llarg de la tramitació corresponent del procediment, tant perquè s'arxivin en el jutjat instructor com perquè els jutjats que jutgen el fet en dictin una absolució posterior. Igualment, hem d'indicar que ens referim a una part de l'activitat delictiva denunciada a les Illes Balears, la que es refereix als delictes comesos d'una manera més habitual o que tenen una incidència o una gravetat social major.

7.3.1.1. Els delictes contra la vida

Cal destacar el descens del nombre de denúncies per homicidi respecte de l'any 2004. (Vegeu el quadre A III-57.)

7.3.1.2. Els delictes de lesions

L'any 2005 s'han estabilitzat les denúncies per maltractaments familiar a causa, d'una banda, de la promulgació de la Llei de protecció integral i, de l'altra, de la creació del Jutjat de Violència contra les Dones. (Vegeu el quadre A III-58.)

7.3.1.3. Els delictes contra la llibertat

L'any 2005 s'ha produït un lleuger descens generalitzat d'aquest tipus de delictes respecte de l'any 2004. (Vegeu el quadre A III-59.)

7.3.1.4. Els delictes contra la llibertat sexual

Els índexs descendeixen lleugerament amb caràcter general respecte de l'any anterior. (Vegeu el quadre A III-60.)

7.3.1.5. L'omissió del deure de socors

Els índexs es mantenen en relació amb l'any anterior: sis casos, enfront dels set de l'any 2003.

7.3.1.6. La violació de domicili

El nombre de denúncies per haver comès aquest tipus de delictes l'any 2005 es manté en la tendència de l'any 2004 i es passa de vint-i-sis a denou casos.

7.3.1.7. Els delictes contra l'honor

El nombre de denúncies per calúmnia es manté, però disminueix sensiblement pel que fa a les injúries: trenta-vuit casos l'any 2005, davant els vuitanta-vuit del 2004.

7.3.1.8. Els delictes contra les relacions familiars

Seguint la tendència dels anys anteriors, han disminuït sensiblement els casos d'abandonament familiar: de 171 es passa a 127. Això no obstant, han augmentat els impagaments de pensions: de 172 augmenta a 240, i han disminuït els casos d'abandonament d'infants: de vint-i-un casos es passa a catorze.

7.3.1.9. Els delictes contra el patrimoni i contra l'ordre socioeconòmic

L'any 2005 disminueixen sensiblement els delictes associats a la inseguretat ciutadana, com furts i robatoris amb força, i es manté, amb caràcter general, la tendència pel que fa a les denúncies per la resta de delictes. (Vegeu el quadre A III-61.)

7.3.1.10. Els delictes contra la hisenda pública i la Seguretat Social

El frau tributari augmenta respecte de l'any anterior _dasset casos denunciats l'any 2005 i dos l'any 2004_, mentre que s'ha produït una denúncia (i cap l'any anterior) per frau comunitaris.

7.3.1.11. Els delictes contra els drets dels treballadors

Es produeix un augment generalitzat de les denúncies per delictes contra els drets laborals o de la Seguretat Social i contra la

seguretat i la higiene en el lloc de treball, i també un augment sensible pel que fa al delicte de tràfic de mà d'obra. (Vegeu el quadre A III-62.)

7.3.1.12. Els delictes contra l'ordenament del territori

L'any 2005 han augmentat les denúncies per delictes contra l'ordenació del territori i contra el patrimoni històric, mentre que es mantenen, en general, els casos de delictes contra el medi ambient. (Vegeu el quadre A III-63.)

7.3.1.13. Els delictes contra la seguretat col·lectiva

Es mantenen els nivells del 2004, excepte pel que fa al tràfic de drogues qualificat i a la negativa a la realització de la prova d'alcoholèmia, que augmenten considerablement. (Vegeu el quadre A III-64.)

7.3.1.14. Les falsificacions

La tendència es manté respecte de l'any anterior. Les denúncies per falsificació de documents públics es continuen destacant de manera notable sobre la resta. (Vegeu el quadre A III-65.)

7.3.1.15. Els delictes contra l'Administració pública

L'any 2005 es mantenen els nivells respecte de l'any anterior. (Vegeu el quadre A III-66.)

7.3.1.16. Els delictes contra l'Administració de Justícia

La majoria de denúncies fan referència als delictes per incompliment de con-

demna, el qual es no es produeix amb la fugida de la presó, sinó mitjançant el sistema de no reingressar-hi després de gaudir d'un permís penitenciari. (Vegeu el quadre A III-67.)

7.3.1.17. Els delictes contra l'ordre públic

En general, les denúncies per aquest tipus de delictes es mantenen en la tendència dels anys anteriors. (Vegeu el quadre A III-68.)

7.3.1.18. Els delictes contra la Constitució

L'any 2005 s'han registrat dues denúncies per usurpació d'atribucions i cap per delicte contra la inviolabilitat de la correspondència.

7.3.2. Els «JUDICIS RÀPIDS»

L'entrada en vigor l'any 2003 de la Llei 38/2002, de 24 d'octubre, per la qual es reforma la Llei d'enjudiciament criminal va permetre que es fessin de manera immediata _fins i tot, a vegades, en el mateix jutjat de guàrdia_ els judicis i que es dictàs sentència per delictes flagrants, als quals corresponen penes de presó de fins a tres anys.

Pel que fa al 2005, les xifres són similars a les dels anys anteriors. Cal destacar la incidència especial d'aquest procés en els delictes de conducció sota la influència de begudes alcohòliques i els delictes de violència domèstica. (Vegeu els quadres A III-69, A III-70 i A III-71.)

7.3.3. LA VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA

L'any 2005 es produeix una disminució dels permisos de sortida, de la redempció de penes mitjançant el treball, dels expedients de visites i de les llibertats condicionals, mentre que els recursos de sancions i de reforça de condemnes han augmentat sensiblement. (Vegeu el quadre A III-72.)

7.3.4. LA JURISDICCIO DE MENORS

Aquest epígraf es divideix en els subapartats següents: les diligències preliminars, el nombre de menors als quals s'ha aplicat aquesta jurisdicció, els delictes jutjats en aquesta jurisdicció i les mesures imposades als menors condemnats.

7.3.4.1. Les diligències preliminars

Ha augmentat sensiblement, respecte de l'any anterior, l'índex de diligències iniciades que s'han arxivat i de les quals s'ha desistit. (Vegeu el quadre A III-73.)

7.3.4.2. El nombre de menors als quals s'ha aplicat aquesta jurisdicció

L'any 2005 s'ha aplicat a un total de 3.954 menors (3.137 l'any 2004), 1.952 dels quals eren menors de quinze anys (1.173 l'any 2004) i 2.022 tenien entre setze i devuit anys (1.964 l'any 2004).

7.3.4.3. Els delictes jutjats en aquesta jurisdicció

Es destaca l'augment dels robatoris amb violència o intimidació i l'aparició, per primera vegada, del nombre de delictes de

violència domèstica, que és considerablement elevat. (Vegeu el quadre A III-74.)

7.3.4.4. Les mesures imposades als menors condemnats

L'any 2005 s'han produït sis internaments en règim tancat (tres l'any 2004), cent vuit en règim semiobert (seixanta-set l'any 2004), quatre en règim obert (quatre l'any 2004) i quatre internaments terapèutics (dotze l'any 2004). D'altra banda, hi ha hagut 448 condemnes de llibertat vigilada (446 l'any 2004), 241 condemnes de presenciacions en benefici de la comunitat (212 l'any 2004), set amonestacions (nou l'any 2004) i 118 condemnes d'altres mesures (101 l'any 2004). (Vegeu el quadre A III-75.)

7.3.5. LA COMISSIÓ D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

El nombre de sol·licituds ha augmentat, en general, lleugerament respecte del 2004. Pel que fa a la diferència que s'aprecia entre el total general i el total especificat per ordres jurisdiccionals, respon al fet que la xifra total general es refereix a sol·licituds presentades l'any 2005, mentre que el total per ordres jurisdiccionals fa referència a resolucions dictades formalment. D'altra banda, cal destacar que, per causa de problemes d'escassetat de personal funcionari, hi ha una quantitat important de resolucions adoptades materialment que resten pendents de l'elaboració formal i de la notificació posterior. (Vegeu els quadres A III-76, A III-77 i A III-78.)

7.3.6. L'ACTIVITAT DE LA FISCALIA

L'any 2005 s'han emès 133.004 dictàmens penals (132.817 l'any 2004), 60.203 dictàmens en executòries (58.027 l'any 2004), 26.385 dictàmens en judicis de faltes (25.547 l'any 2004), 15.801 dictàmens en matèria civil (14.713 l'any 2004), 71 dictàmens laborals (52 l'any 2004), 4.603 assistències en judicis ordinaris (4.921 l'any 2004), 10.172 assistències en judicis de faltes (8.235 l'any 2004), 1.845 assistències en apel·lacions civils (2.147 l'any 2004), 7.815 dictàmens en matèria de vigilància penitenciària (6.602 l'any 2004), 49 visites en aquest àmbit (98 l'any 2004), 49 visites a establiments psiquiàtrics (103 l'any 2004), 8.247 actuacions en el Registre Civil (7.511 l'any 2004) i 81 actuacions relacionades amb afers governatius (79 l'any 2004). (Vegeu el quadre A III-79.)

7.4

L'ARBITRATGE³⁴

Aquest apartat, dedicat a l'arbitratge, l'hem desglossat en tres parts, segons si l'arbitratge és dut a terme a la Direcció General de Consum, a la Direcció de Transport o a la Cambra de Comerç.

7.4.1. LA DIRECCIÓ GENERAL DE CONSUM³⁵

La Junta Arbitral de Consum de les Balears va començar a funcionar efectivament a

34. Sobre la mediació i l'arbitratge de naturalesa laboral en l'àmbit de la comunitat autònoma, vegeu l'apartat 1.4 («L'evolució de l'activitat del TAMIB») del capítol II («Mercat de treball i Seguretat Social»).

35. Sobre la reglamentació i les competències del sistema arbitral de consum a les Illes Balears, vegeu l'apartat 7.4.1 («La Direcció General de Consum») de la *Memòria del CES 2004*, p. 539-540.

partir del 1995, i es constatà, des del primer moment, una gran acceptació d'aquest sistema, tant entre els consumidors com entre el sector empresarial, i una bona part d'aquests mostrà des del començament del sistema una voluntat inequívoca de col·laboració en la difusió i en la progressiva implantació d'aquest mecanisme de resolució de conflictes. També és destacable la col·laboració en la difusió del sistema que han dut a terme les associacions de consumidors.

L'any 2005 va augmentar un 3,6% el nombre d'empreses adherides, de manera que s'arribà a les 855, i es destaquen de les 719 sol·licituds resoltes les 523 que corresponen a sol·licituds, 188 de les quals són sol·licituds per facturació i 112, sol·licituds per baixes d'arbitratge de telefonia. (Vegeu el quadre A III-80.)

7.4.2. LA DIRECCIÓ GENERAL DE TRANSPORTS

Segons les dades que ha aportat la Direcció General de Transports, el nombre de demandes de contractes de transport han disminuït respecte de les xifres del 2004. Hi ha un total de 26 demandes de contractes en el transport de mercaderies, set menys que l'any anterior. Les demandes per impagaments de ports són les que més han augmentat, amb un total de vint-i-dues l'any 2005, davant les setze del 2004. Les que han disminuït són degudes a danys o pèrdues, en passar de quinze l'any 2004 a una el 2005; els laudes dictats, de devuit el 2004 a dotze el 2005, i altres formes de terminació, en passar d'onze l'any 2004 a cinc el 2005. La resta es mantenen. (Vegeu el quadre A III-81.)

7.4.3. LA CAMBRA DE COMERÇ

Durant l'any 2005 la Cambra de Comerç de Mallorca, Eivissa i Formentera ha administrat, conjuntament amb l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears, un total de vint-i-set arbitratges, devuit menys que l'any anterior; cinc, de dret i vint-i-dos, d'equitat. Segons la resolució dels procediments, els arbitratges es distribueixen en dotze laudes: deu en tràmit, tres de transigits i un d'admès.

També es pot veure una evolució positiva en la tramitació dels arbitratges institucionals des del 1992, amb quatre sol·licituds, fins a les vint-i-set del 2005. (Vegeu els quadres A III-82 i A III-83.)